

Hogy segítenek a pékek a tejhiányon.

nyilatkozatok a tej-pótló anyagokról.

(Saját tudósítónktól.) Néhány nap előtt a Szegedi Sütők Ipartestülete beadványt intézett dr. Szalay József főkapitányhoz a tej-pótló anyagoknak a tejes-süteményekhez való felhasználása tárgyában. Köztudomású ugyanis, hogy a városi tanács rövidesen foglalkozni fog a tejkérdés rendezésével és ennek során bizonyos megszorítások fognak életbe lépni a pékek tejbeszerzése körül. Ezt megelőzendő, beadványukban kérték a főkapitányt, hasson oda, hogy a tejes-süteményeket kizárólag tejpótló anyagokkal, tejpórral, kondenzált tejjel készíthessék. Nem akarják a fogyasztó közönséget a nehezen beszerezhető tejtől megfosztani. Tejes-süteményt továbbra is készítenek, de csak tejpótlókkal. Külföldi példákra hivatkoznak beadványukban és azt állítják, hogy a tejpótló anyagok ugyanolyan tápértékkel bírnak, mint a tej és a szervezetre legkevésbé sem ártalmasak.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester dr. Szalay József rendőrfőkapitánnyal egyetértően a sütők által megnevezett tejpótló anyagokat Csonka Ferenc városi vegyésznek adta ki, megvizsgálás céljából.

Addig is, amíg a vizsgálat eredménye nyilvánosságra jut, nem tartottuk érdektelennek szakférfiak véleményeit kikérni.

A *Délmagyarország* munkatársa mindelemlőtt Kőrös Albertet, a Központi Tejesarnok igazgatóját kereste fel, aki a következőkben mondotta el véleményét a kérdésről:

— A tejpótló anyagok használata nem új dolog, külföldön már régen használatban van és különösen tengerentúli hajózásoknál használják. Különösen Hollandiában, Dániában, Svájcban gyártanak nagymennyiségű tejpórt és kondenzált tejet. E tejpótló anyagok bármelyike jóval egészségesebb, mint a piaci tej. Nem eltiltani kellene a tejpótlókat használatát a pékeknek, hanem kötelességükké tenni, hogy — legalább a jelenlegi nehéz időkben — kizárólag ezzel dolgozzanak. Tejet pedig egyáltalán nem engednék pékek részére vásárolni. A *Központi péknek nem ad tejet*, kevés van és ez kell a közönségnek. Azért rágaszkodnak a pékek a tejpótlókhöz, mert őrjási mennyiség áll rendelkezésre, míg tejet — sajnos, — bizonytalanul hogy kaphatnak. A tejpórral pl. ugyanazok az anyagok foglaltatnak, mint a tejben, hiszen a tejpórt nem egyéb, mint a tej víztartalmának elpárologtatása.

Schütz István pékmester, a sütőmesterek ipartársulatának elnöke így nyilatkozott:

— Ha öt dekagramm lisztport egy liter langyos vízben feloldunk, teljesen pótolja a tejet a péksütemény készítésénél. A tejpótló anyagokat béke időben is használtuk és kijelentem, hogy Szegeden 18 pékmester süt tejes-süteményt, de legalább is két hónapja, hogy a szegedi tejes-sütemény tejet nem látott. Kizárólag tejpórral dolgozunk azóta. Azért kértük, hogy a tanács engedje meg a tejpótlókat használatát, mert ugy értesültünk, hogy a tejes sütemények készítését be akarják tiltani. Nemcsak a pékek, hanem a cukrászok is tejpórral dolgoznak. A közismert tejpótlókon kívül egy malátakivonat tartalmú pótlókat használunk, a *Diamolt*-ot. Stadlauból kapjuk, cukor, méz és maláta keverék, tehát nem lehet az egészségre ártalmas. A használatban levő tejpótlókat körülbelül annyiba kerülnek, mint a tej, de még ha emelkedni fog is az áruk, a *tejes-sütemények jelenlegi ára megmarad*. Azt, hogy a sütemény tejjel, vagy tejpótló anyaggal készült-e, még talán szakértő sem tudja meghatározni. Ha, amit nem hinnék, betiltják a tejpótlókat használatát vízes kiílt leszünk kényvtellenek adni a közönségnek. Végül megjegyzem, hogy tejpórt minden péknél mindig

volt raktáron s váratlan, nagyobb megrendelést mindig ezzel készítetünk.

Schweiger Sándor pékmester hasonló értelemben mondta el véleményét a tejpótlókról, mint az ipartársulati elnök. Dr. Wolf Ferenc tiszti főorvos véleményét is kikértük, a főorvos azonban tekintettel arra, hogy a városi vegyész a vegyvizsgálattal még nem készült el, egyelőre tartózkodott határozott véleményt mondani, de megjegyezte, hogy az esetben, ha a tejpótlók az egészségre nem ártalmasak, teljesíteni fogják a sütők kérését.

Nachtübung.

Déli hadszíntér, november 22.

(Saját tudósítónktól.) Néhány nappal ezelőtt utoljára hangzott át hozzánk a tiszta és csendes éjszakákon a Szerbiában dörgő ágyuk és harminc és feles mozsarak nemes baritonja. Azóta az ágyuk és jó öreg Haubitcok már messzi délen járnak és más vidékek lakóit ejtik rémületbe halálosan hangos énekükkel. Mi pedig, akik a megelőző napokon a bőmbőlő ágyuk szavát lestük szívszorogva, magunk is készen állunk már, hogy elinduljunk oda, ahol a fegyverek most írják Európa új történelmét. Mielőtt azonban a harcra vinnénk bennünket, meg kell ismerkednünk a harc formájával, azzal, hogy mit, hogyan kell csinálni, ha kikerülünk oda, az ellenség elé, ahol már életébe megy a játék. Hozzá kell szokni a védekezéshez, a lövészárkok speciális életéhez, hogy ne mint tapasztalatlanok, de mint mindenhez értő, minden körülmények közt feltaláló férfiak, készen mehessünk ki, folytatni a harcot azok helyett, akik már elhullottak, a végső győzelemig. Erre való a naponkinti übunkok (gyakorlatok), nagy übunkok és nachtübunkok (éjjeli gyakorlatok). Ezeket már minden úgy megy, mint odakinn, — van ellenség, lövészárkok, — a fegyverek is úgy ropognak éppen, sturmra is megyünk, ha éppen úgy muszáj és fáradszató feldvachék (örsemek) tájékoztatják a vezérkart az ellenség állásáról, szándékáról. Éppen, mint odakint, csak hogy az élesek helyett puffogtatunk az ártalmatlan egzecirpatronokkal, meg hogy a sturmnál nem szurunk és ütünk a fegyverek boldogabb végével. Hogy igazat szóljak, a fiúk nem nagyon szeretik ezeket az übunkokat, akár nagy, akár nacht a jelzője, — nagy fáradtságot jelent ez mindenkinek a számára, — mint félig halottak jönnek haza a szereplői a nagy fáradtságtól. És amikor hazatértek már, nem a pihenés következik, hanem a nyakig sáros ruhák kitisztítása, aztán a fegyverpucolás, ugy, fáradszató. Mert a vizitre ragyogni kell mindenkinek, különben kaszárnya- és felseftárazst következik.

Csütörtökön este — éppen nachtübung-ról jöttünk haza — avizálja a század-napos:

— Pénteken nachtübung. Az első század megszállja a Tisza-hidat, feltartóztatja és minden támadással szemben megtartja állásait, megakadályozza az ellenség átkelési kísérleteit. Indulás délután 5 órakor.

Pénteken, a jelzett időben már kinn vagyunk a kijelölt helyen, megállunk az állásokat, felállunk a kész lövészárkokban, ahogy a védelem kívánja, aztán Kallós hadnagy ur, a századparancsnok kiadja a parancsot:

— Freiter Gyenge, önkéntes Sipos és két infanterista mint feldvachék gefreiter Gyenge parancsnoksága alatt elindulnak a Tisza mentén, megfigyelik az ellenséget, jelentést hoznak a számerejéről és lehetőleg a szándékáról is.

Két perc múltán már indulunk is négyen a sötét homályban, lassan esőrtetünk a cserjék között felfelé a Tisza mentén. A fekete égboltról békésen ragyognak le a csillagok, a csend olyan hangtalan, néma, hogy szinte belemarkol a szívbe. Mellettünk lassú csobogással folydogál a széles, nagy folyam tovább. Aki komolyan veszi a rábizott felada-

tot, az előtt egyszerre megnyílik a rejtelmes kapu, amely a legélénkebb fantáziában is elzárja az utat a harcértől, — most teljes valóságában áll előttünk a harcér, az ottani élet, izgalom, remegő várakozás. Még tíz lépés, — széles utra érünk, Parasztszekér dörög az uton, a szekéren szalma. Gefreiter Gyenge megszólítja a kocsi, honnan jön, mit látott? — Semmit — hangzik az együgyű válasz erősen idegen kiejtéssel. Tudniillik szerb ajku az istenadta. Nem akarunk neki hinni, nekem megvillan az agyamban a gondolat, vajjon nem lopózott fel az ellenségtől valaki a szekérre, hogy bennünket kikémleljen? Benyulok a szénába, egy bakkanas akad a kezembe. Pár pillanat múltán már ott áll előttünk az egész ember. Szénás a ruhája egy kicsit. Ez az első fogoly, akit, mint katona elfogtam. Hát ez így megy odakinn is. Érdekes.

Vallatjuk, de nem vall. Hallgat. A kocsi azonban már nem tagad tovább. Elmondja, hol látott ellenséget. Most más kocsi jön. Egy infanterisztának elmondjuk, amit a kocsihallottunk, mit jelentsen, rábizuk a foglyot, aztán hárman befekszünk abba a kocsi, amely a mi utunkkal egyezik. Ellenséges feldvachét látunk mellettünk elhaladni, a tábor már nincs messze. Tényleg, a csillagok világa mellett sötétebb tömeget látunk. Katonák. Az ellenség.

Freiter Gyenge fojtott hangon adja ki a parancsot a velünk levő infanterisztának:

— Leugrasz a kocsi, a földön oldalra esuszol, hogy ne lássanak, aztán a cserjék közt, ahogy a lábaid bírnak, visszamész és jelented, hogy 150 ember svarmliniában jön! Vigyázz, hogy el ne fogjanak.

A fiu, mint egy macska, nesztelen leugrik a kocsi, a következő pillanatban már magunk sem látjuk.

Az ellenség már alig van 150 lépésre. Céltalan tovább is a kocsi tartózkodni, leugrunk. Még a kocsi gazdája sem veszi észre, hol hagyott el bennünket. Most jobbra-balra befekszünk az utat szegélyező árkokba. A kocsi odaért. Megállt. Látjuk, hogy a kocsi a kocsi, mutat: ott vagyunk. Most az ellenség kótorász a kocsi. Mi kacagunk fojtottan. Nem sikerült nekik elfogni bennünket.

Az ellenség megindul, nemsokára elmasírozik mellettünk. Várunk pár percig, aztán óvatosan utána. Azaz, hogy csak Gyenge, a parancsnok. Magának elébe kell vágni az ellenségnek, megelőzni, hogy egy, részünkről történő ügyes mozdulattal bekeríthessük az ellenséget.

Sikerült. Fél óra múltán már az ellenséges svarm mögött áll 70 emberünk. Egy sortűz, az ellenséges svarm felbomlik, aztán előlről felbukkan csapatunk másik része, látják, hogy minden elveszett. Az egész század törzs megadja magát.

A nachtübungnak vége.

Sipos János.

**Lengyel mezőkön,
táborház mellett...**

GYÓNI GEZA
przemysł. versei.
Ára 1 kor. 20 f.

Kapható: **VÁRNAY L.**
könyvkereskedésében.

Az összes harcterek legjobb és legát-
tekinthetőbb térképei legolcsóbb áron

Várnay L.
könyvkereskedésében (Káráz-utca 9.)